

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО ЗА IV КЛАС
(ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по *изобразително изкуство* за IV клас е насочена към формиране на съвременните ключови компетентности и към реализиране на специфичните цели на учебния предмет, свързани с:

- изразяване на идеи и преживявания с помощта на изобразителни средства;
- изграждане на естетически критерии при възприемане на обекти и явления от действителността и творби на изобразителното изкуство;
- развиване на практически опит за работа с изобразителни материали и техники;
- формиране на интерес към националното и световното културно-историческо наследство и художествена култура.

Обучението по изобразително изкуство развива творческия потенциал на ученика с помощта на: емоциите и чувствата, въображението, паметта, мисленето, възприемането и интерпретирането на действителността. В процеса на изобразителната дейност и общуването с художествени произведения (вкл. рисунки, апликации, пластики, художествени конструкции), изпълнени с разнообразни изобразителни материали и техники, се развиват творческите способности на учениците, тяхната самостоятелност и инициативност.

Акцент в обучението по *изобразително изкуство* за IV клас са знания, умения и отношения, свързани с: културно-историческото наследство и паметници на културата; митологични образи и символи; теми и сюжети в изкуството; ориентиране чрез визуални знаци и символи в различни области на живота, осигуряващи възможност за по-пълноценна адаптация на учениците в социална среда; изразни възможности на традиционни и нетрадиционни материали и техники; експериментиране и експресивно въздействие на изразни средства, материали и техники в резултати от творчески процес.

Учебното съдържание по *изобразително изкуство* в IV клас е представено чрез очакваните резултати от обучението и понятия по теми. Новите знания и понятия се формират под формата на изобразителни представи в процеса на практическа дейност. В часовете за упражнения и обобщение се изпълняват задачи, осигуряващи възможност за творческа изява при индивидуално и групово участие на учениците.

Учебната програма предоставя свобода при подбора на методите и средствата за постигане на очакваните резултати и при определяне на последователността на темите в годишното разпределение на учебното съдържание.

Общообразователната подготовка на учениците по изобразително изкуство в IV клас може се осъществява както в класната стая, така и извън училище под формата на:

- пленер – за наблюдение на обекти от културно-историческото наследство в родния край, в региона (темата „Образи от миналото и от съвременния свят”);
- посещение на музеи, галерии, колекции и сбирки – за възприемане на творби на изобразителното изкуство (темите „Теми и сюжети в изкуството” и „Художествени музеи и галерии”);
- организиране на изложба с ученически творби – за представяне на резултатите от проекти, от индивидуална и колективна изобразителна дейност (рисунки, приложения, моделирани фигури и др.) в училището, в общността.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Области на компетентност	Знания, умения и отношения
<i>Обект и среда</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Описва визуални особености на обекти от културно-историческото наследство. • Открива визуални особености на културно-исторически обекти. • Изследва основни връзки между исторически събития и културно-исторически обекти. • Оценява значението на известни културно-исторически обекти.
<i>Обект и образ</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира най-важни визуални особености при изобразяване на обекти от различни гледни точки. • Определя локални цветове на различни обекти. • Изобразява обекти от различни гледни точки. • Изобразява локалните цветове на различни обекти.

Области на компетентност	Знания, умения и отношения
	<ul style="list-style-type: none"> • Асоциира обекти с общ локален цвят. • Преценява изображения на обекти от различни гледни точки. • Преценява ролята на локалните цветове при изобразяване на обекти.
<i>Зрител и творба</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Разкрива най-общо съдържанието на произведения на изобразителното изкуство. • Споделя свои впечатления от художествени музеи и галерии. • Описва теми и сюжети в изкуството. • Изразява отношение при възприемане на художествена творба.
<i>Визуална комуникация</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава символи и знаци. • Ориентира се чрез знаци за визуална информация. • Създава изображения, като използва различни символи и знаци за визуална информация и комуникация.
<i>Материали и техники</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Определя традиционни и нетрадиционни материали и техники. • Разбира връзката между изобразителни материали и технологии. • Експериментира с различни изобразителни материали и технологии.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
Образи от миналото и от съвременния свят	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава културни обекти от миналото и настоящето (сгради, площади, мостове, храмове, кули). • Сравнява визуални особености на обекти от миналото и настоящето (архитектурни елементи, материали, конструкция, украса). 	<ul style="list-style-type: none"> • културно-историческо наследство • паметник

	<ul style="list-style-type: none"> • Отражава в рисунки свои впечатления от паметници на културата. • Разбира приноса на културно-историческото наследство в развитието на региона. 	
Светът на митовете и легендите	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различни митологични образи. • Интерпретира чрез изобразителна дейност различни митологични образи 	<ul style="list-style-type: none"> • митологични образи
Образи и форми – изобразяване от различни гледни точки	<ul style="list-style-type: none"> • Описва най-важните визуални особености при изобразяване на обекти от различни гледни точки (отгоре, отдолу, отстрани; обичайни и необичайни гледни точки). • Изобразява обекти от различни гледни точки. • Наблюдава визуалната промяна на обекти от различни гледни точки. 	<ul style="list-style-type: none"> • гледна точка
Образи и цветове - локален цвят	<ul style="list-style-type: none"> • Определя локални (постоянни) цветове на различни обекти. • Изобразява обекти с различни локални цветове. 	<ul style="list-style-type: none"> • локален цвят
Теми и сюжети в изкуството	<ul style="list-style-type: none"> • Описва теми и сюжети в творби на изкуството. • Интерпретира устно и в изобразителна дейност съдържанието на творби на изобразителното изкуство. • Коментира основни теми и сюжети в изкуството (митологични герои, исторически личности и събития, майчинство, празници). 	<ul style="list-style-type: none"> • теми и сюжети в изкуството
Художествени музеи и галерии	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира ролята на музея за съхраняване на художествени произведения. • Изразява чрез изобразителна дейност свои впечатления от художествени музеи и галерии. 	<ul style="list-style-type: none"> • художествени музеи и галерии

Символи и знаци	<ul style="list-style-type: none"> Разпознава митологични символи, емблеми, гербове и знаци за визуална информация и комуникация. Създава изображения, като използва различни митологични символи и знаци за визуална информация и комуникация. Интерпретира чрез изобразителна дейност особеностите на различни символи и знаци. 	<ul style="list-style-type: none"> митологични символи емблема визуални знаци за информация и комуникация
Традиционни и нетрадиционни материали и техники	<ul style="list-style-type: none"> Познава традиционни и нетрадиционни материали и техники. Разбира естетическото въздействие на изобразителните материали и техники. Разбира значението на природосъобразното използване на материали и природни ресурси. 	<ul style="list-style-type: none"> традиционни и нетрадиционни материали и техники
Експресивност на изобразителните материали и техники	<ul style="list-style-type: none"> Обяснява изразните възможности на различните материали и техники. Експериментира с различни материали при създаване на колаж, мозайка и макет. 	<ul style="list-style-type: none"> колаж мозайка макет

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове за изучаване на учебния предмет *изобразително изкуство* в IV клас - 51 часа.

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	42%
За затвърдяване на новите знания и за обобщение	50%
За диагностика на входното и на изходното ниво	8%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущото оценяване на ученическите творби е резултат от изпълнение на изобразителни задачи, като се отчита активността на ученика.

Оценката по изобразително изкуство е комплексна. Тя съдържа дидактически и естетически показатели.

Самооценката на ученика се използва при изработване на личното му портфолио, което съхранява резултати и информация относно постиженията му.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Образователните дейности в обучението по изобразително изкуство не са свързани само с конкретните теми. Те имат междупредметен характер и са насочени към придобиване на съвременните ключови компетентности:

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
<i>Компетентности в областта на българския език</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ обогатяване на речниковия запас с художествени понятия от изкуството;✓ общуване и участия в комуникативни ситуации при описания на обекти от архитектурна среда;✓ участия в културни ситуации, свързани с народното творчество и културните традиции на етнически малцинства;✓ сценични изяви и рисунки за изразяване на културното многообразие и толерантност към другите;✓ изработване на маски и костюми, свързани с културните традиции на различните етноси;✓ илюстриране на изучавани литературни произведения, общуване и участия в комуникативни ситуации при описания на обекти, свързани с културно-историческото наследство;✓ разказване по картина.
<i>Умения за общуване на чужди езици</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ рисуване по думи и изрази и на текстове на чужд език.
<i>Математическа компетентност и основни компетентности в</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ представяне на визуални характеристики на геометрични форми и линии, съотношения и количества;✓ прилагане на математически методи на мислене (логическо и пространствено) и представяне

<i>природните науки и на технологиите</i>	<p>(художествени конструкции);</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ използване на геометрични фигури за създаване на визуални знаци и символи; ✓ ориентиране в пространството и изобразяване на обекти от различни гледни точки; ✓ изобразяване на съотношения; ✓ извличане на математическа информация от картини.
<i>Дигитална компетентност</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ използване на компютър при създаване на различни видове изображения (образи, знаци); ✓ разглеждане на виртуални галерии.
<i>Умения за учене</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ планиране на самостоятелната работа на ученика; ✓ участие в екипна работа; ✓ развиване на мотивация и увереност за творческа изява и личностна реализация.
<i>Социални и граждански компетентности</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ изобразяване на обекти и среда от миналото (богове, гробници, съкровища, храмове и сгради), рисунки на събития от историческото ни минало; ✓ изобразяване чрез рисунки събития от българската история; ✓ изобразяване на държавни символи.
<i>Инициативност и предприемчивост</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ развиване на инициативност, креативност и новаторство, активно участие в проектни дейности; ✓ представяне на резултати от творчески дейности в обществена среда.
<i>Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ посещения на музеи, галерии и сбирки за възприемане на произведения от изобразителното изкуство от наши и чуждестранни художници; ✓ организиране на изложба за представяне на резултатите от индивидуална и колективна изобразителна дейност на учениците (рисунки, приложения, моделирани фигури и др.) в училището, в общността; ✓ съпоставяне на изразни средства в музиката и в изобразителното изкуство.

<i>Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ използване на рециклирани материали в изобразителната и в конструктивната дейност за развиване на екологична култура при работа с материали и технологии;✓ експериментиране и прилагане на природни материали в нетрадиционни техники;✓ разумно използване на материали от природата и прилагане на екологични технологии в изобразителната дейност.
--	--

Забележка: Посочените дейности са примерни и не изчерпват възможностите за изграждане на междупредметни връзки.

ПРОЕКТ